

Domača naloga-1

V katerih jezikih so bile zapisane orientalske književnosti?

Sumerska in Akadska knj.: slikovno-pojmovna pisava -klinopis

Egipčanska knj.: pisava podobna sumerski -herioglifi (poenostavljene risbe)

Indijska knj.: nastajala je v več jezikih

Kitajska knj.: slikovno-pojmovna pisava, ki jo je težko vso obladati (25000 zn.)

Babilonska knj.: hebrejščina, aramejščina, pozeje grščina in latinščina

Perzijska knj.: indoevropski jezik

Arabska knj.: indoevropski jezik, arabščina

Japonska knj.: pisava zelo podobna kitajski

Kateri zgodov. dogodki so bili pomembni za nastanek in razvoj orient. knjiž.?

Začetki sumerske in egiptovske civilizacije, države in kulture, začetek akadske države v Mezopotamiji, začetek priseljevanja arijcev v Indijo, Izraelcev v Palestino, nastanek prvih kitajskih dinastij, vladanje kralja Davida in Salamona Izraelcem, Babilonsko osvobojenje Jeruzalema, nastop Konfucija na Kitajskem, nastop Bude v Indiji, rojstvo Jezusa Kristusa, začetek krščanstva, vrh indijske civilizacije in kulture, dinastija Tang na Kitajskem, začetek japonske države in kulture, začetek islama...

Kaj veš o verstvih, ki so vplivala na razvoj orientalskih književnosti?

V vsaki "državi" je bila druga vrsta verstva: egiptovsko in mezopotamsko mnogoboštvo, židovski monoteizem, islam, hinduizem, budizem, konfucijanstvo, taoizem, brahmanizem...Vsa ta verstva so imela zelo velik vpliv na razvoj književnosti.

Kaj veš o Bibliji: Biblija je knjiga krščanstva, nastajala je tisočletja pod "židovsko književnostjo". Dokončno se oblikuje v 1. stol. pr.n.št. Osnovni jeziki sta aramejščina in hebrejščina, pozneje prevedena v grščino (Septuaginta) in latinščino (Vulgata).

Avesti: Avesta je sveta knjiga pri perzijcih. Napisana je v indoevropskem jeziku in naj bi nastajala do 7. stol. n.št.

Vedah: Veda je prva indijska sveta knjiga. Vsebuje obsežno zbirko spisov, himen, daritvenih spevov, obrazcev in zagovorov, nastajala naj bi med 16. in 12. stol. pr.n.št.

konfucijanskih svetih knjigah: Kitajski filozof Konfucij naj bi napisal pet knjig, za nas je najpomembnejša prva z imenom "Ši-king" -knjiga pesmi (okrog 500 pr.n.št.)

Kaj veš o kraljih Davidu in Salomonu ?

To sta bila židovska kralja, ki sta vladala po nastanku židovske kraljevine (po letu 1000 pr.n.št.). Obema pripisujejo nekaj del- Salomonu Visoko pesem, Knjigo psalmov pa Davidu.

Kakšna so dogajanja, ki so spremljala nastanek Jeremijevih žalostink ?

Žalostinke židovskega preroka Jeremije so nastale ob preganjanju in nesreči židovskega ljudstva v času babilonske sužnosti.

Ali je psalm Iz globočine strogo oseben ali gre za širšo tematiko ?

Pri psalmu Iz globočine gre za širšo tematiko, saj govori o ljudstvu (Izraelci), ki kličejo Gospoda, ki naj bi jih odrešil muke in suženjstva.

Kje opaziš v besedilu ponavljanja oziroma paralizem členov ?

V psalmu Iz globočine se zelo velikokrat ponovi z veliko začetnico beseda Gospod, saj le tega kličejo z vsem srcem.

V kakšni kitici in verzih so napisani haikuji ?

Haiku je kot pesniška oblika v rabi na Japonskem že stoletja. Obsega 3 vrstice z obveznim številom zlogov (5+3+7). Kaže bistvo stvari kar najbolj zgoščeno. Haiku je idejno povezan v zen budizmom.

Kako razumeš posamezne haikuje ?

Vsak posamezni haiku lahko govori o drugi stvari (prvi o pomladi na splošno, drugi o živalih in njihovem življenju...). Vsak od haikujev vpliva na čustva bralca oz. poslušalca. V našem primeru govori prvi haiku o pomladi in nastanku leta, zadnji pa o koncu leta.

Kaj je prilika ali parabola ?

To je poučna zgodba, ki ponazarja neko idejo z analognim vzorčnim dogajanjem na drugi snovni, motivni ravni; v nasprotju z basnijo ji ne gre samo za "realistično" spoznanje o stvarnem, ampak za demonstracijo moralnega ideala. V nasprotju z prispodoba obstaja v paraboli zveza med obema ravnema ne samo v eni točki, ampak v celotnem poteku prispodabljanja.

H kakšnem spoznanju vodijo bralca zgodba o izgubljenem sinu ?

Bralca vodi k spoznanju, da je treba tudi človeka, ki je zablodil v svojem življenju na kriva pota in ki se je izpovedal ter sprevidil svoja dejanja, lepo sprejeti.